

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 115

Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Tasarısı ile Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak, Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǧlı, Tokat Milletvekili Faruk Demirtola ile 7 Arkadaşının ve Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak ile Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǧlı'nın Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifleri ve Plan ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonları Raporları. (1/135, 2/22, 2/429, 2/483, 2/540)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 101-272 - 05329

2, 5, 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 4 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Sağlık hizmetlerinin tek sistemde ve tek elden yönetimine gerek duyan bir sağlık politikası içinde, sağlık personelinin de alışlagelen uygulamadan ayrı bir türde çalışmasına gerek vardır. Özellikle Anayasanın 49 ncu maddesi ile devletin taşıdığı sorumluluk, bu personelin iş gücünden sağlıklı ve yüksek ölçüde yararlanma zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Bu gerçekler açısından ilk kez 1962 yılında ortaya atılan tam süre çalışma ilkesi, 1965 yılında çeşitli kuruluşların personeli için kabul edilen ayrı kanunlarla uygulama alanına girmiştir. Ne var ki bu kanunların eşel mobil ilkelerinden yoksun oluşu nedeni ile giderek yapılan ödemeler değerini kaybetmiş ve ihtiyari olan uygulama az sayıda personel için yürürlük şansını koruyabilmiştir. Özellikle sosyal hizmet yanısıra serbest çalışma hakkına sahip olan hekim ve diş hekimleri ile sağlık alanında uzmanlık yapmış bazı meslek sahipleri için günümüzde yapılan ödemelerin bir değer taşımadığı açıkça bellidir.

1965 yılında Devlete güvenerek serbest çalışma ortamını dağıtmış hekim ve diş hekimlerinin Devlete karşı güven duyguları önemli ölçüde zedelenmiştir. 1965 yılında bu kimselere tam süre çalışma karşılığı ödenen tazminat tutarı en yüksek Devlet memuru aylığı tutarının % 94'ünü bulmakta iken, günümüzde bu oran % 14'e düşmüştür. Bu durum değişmediği halde yeni bir düzeni bekleyerek günümüze kadar serbest çalışma hakkını kullanmadan sistem içinde kalmakta direnen tıp meslekleri mensupları, inanç ve fedakârlık örneği vermiş kimselerdir. Bunları daha fazla bekletmemek ve Devlet için gerekli yeni çalışma düzenini sağlık hizmetlerine getirmek, Devletin önde gelen işlerinden biri olmaktadır.

1965 yılında yürürlüğe giren ilgili kanunların bir başka sakıncası da ayrı koşullar ve ayrı haklar getirmeleri olmuştur. Eşit hizmet, eşit yükümlülük ve eşit değerlendirme ilkesinden hareket edilerek, tam süre çalışma ilkesinin yeni bir düzene kavuşturulması ve tüm personel ile tüm hizmet yerlerini kapsamına alacak biçimde genişletilmesi gerekmektedir.

Kanun tasarısı metni ayrıcalıkları ortadan kaldırıcı ve uygulamayı genelleştirici ilkelerle kaleme alınmıştır. Geçen parlamento döneminde komisyonlardan geçerek Millet Meclisi gündeminde görüşülme sırası gelen ve erken seçim nedeniyle kadük olan tam süre çalışma kanununun, ülkemiz gerçekleri açısından en kısa zamanda görüşülüp kabul edilerek uygulanmaya konması büyük önem taşımaktadır. Özellikle yeni tam süre yasasının kanunlaştırılmaması üzerine sağlık, örgütü yöneten bazı kuruluşların kendi yetkileri içinde olduğu parasal önlemler, farklılığı büyük ölçüde arttırmış ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının istihdam düzenini olağanüstü zorlamıştır. Yalnızca bu durum bile, eşit değerlendirme yöntemlerini lüvedî olarak ele almayı gerektirecek bir neden olmaktadır.

Tasarı metni 14 maddeden ibarettir :

Madde 1. — Tüm kamu kuruluşlarını içine alan kapsam maddesidir. Sözleşmeli personel ile işçi niteliğinde çalışan personel kapsam dışı bırakılmıştır.

Madde 2, 3, 4, 5. — Personelin niteliğine göre tazminat tavanlarını belirtmektedir. İkinci madde içine insan hayatından doğrudan sorumlu olan ana sağlık personeli alınmış yasadan dolayı hak kaybına uğrayanlara ayrıcalık tanınmış ve diğer maddelerde yardımcı sağlık personeli sorumluluk ve tahsil durumlarına göre sıralanarak değerlendirilmiştir.

Madde 6. — Halen uygulanan tam süre çalışma sistemindeki mesai saatlerine uygun olarak ilgili personelin mesai saatleri belirtilmiştir.

Madde 7. — Kanun kapsamındaki personelin serbest meslek icra etmesini, ek olarak herhangi bir mesleki görev almasını ve günümüzün sakıncalı döner sermaye uygulamasını yasaklayan maddedir.

Madde 8. — Sağlık personelinin yeterli dağılımını sağlama ve istihdam sorununu çözme amacıyla mahrumiyet ve hizmet niteliği tazminatı ödenmesini sağlayacaktır. Mahrumiyet yerleri ve ölçüleri ile hizmet niteliğinin gerektirdiği özellikler uygulamayı sağlayan yönetmelikte belirlenecektir. Bu değerlendirme ile bulunamayan bazı dalların elemanlarına veya önemli bazı hizmetlerin görevlilerine mahrumiyet koşulu ve meslek niteliği dışında da zorunlu ek ödemelerin verilmesi sağlanabilecektir. Bu bölümdeki ödeneğin yüksek tutulması, istihdamı uç hizmet kesimlerine kadar sözleşme gereği olmadan götürebilme yönünden çok önemlidir.

Madde 9. — Tam süre çalışmadan dolayı ödenecek tazminatın ilgili kuruluşların veya ilgili bakanlığın takdirine bırakılması sakıncalı görülmüştür. Özellikle bu uygulamadan dolayı hak kaybına uğrayacak olan tıp meslekleri mensupları, hizmete bu sistem içinde başlarken gelecekteki değerlendirme ölçülerini bilmek hakkına da sahiptirler. Esas tazminatın bakanlık takdirine bırakılması yasama görevinin bir bölümü ile Bakanlığa bırakılması anlamında olacaktır. Bu durum da çok sakıncalıdır. Bu kanun sakatlanmadan uzun yıllar geçerli olacaktır ve verilmiş haklarda kısıntı yapılmasına meydan verilmemelidir.

Bu nedenle tazminat tabanları ve tavana ne suretle ulaşılacağı maddede açıkça anlaşılır biçimde kaleme alınmıştır.

Madde 10. — Nöbetler, âcil vakalar ve fazla mesailerin, zamanın koşullarına göre düzenlenmesini sağlayacak yönetmeliğin hazırlanma esasını ve görüş alınacak yerleri belirtmektedir. Ayrıca mahrumiyet ve hizmet niteliği tazminatının da ortama bağlı olarak değerlendirme esaslarını getirecek yönetmeliğin hazırlanma esaslarını belirlemektedir.

Madde 11. — Ödemelerin bir bölümünün emeklilik primi ile emeklilik aylığında değerlendirilmesi de zorunlu görülmüştür. Kişilerin emeklilik halinde alışılageldikleri düzenden çok farklı bir ekonomik yaşantıya sürüklenerek çöküntüye uğramaları endişesi, sisteme güveni azaltabilecek bir etken olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle Devlet Memurları Kanununun 43 ncü maddesinde kabul edilen türden ödemeler sınırını aşmamak üzere emekliliğe intikal sağlanmıştır.

Madde 12. — Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesi ile zıtlaşmayı ortadan kaldırmaktadır.

Madde 13. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile, yürürlükten kalkması gereken kanunların ve kanun bölümlerini belirtmektedir.

Geçici Madde — Yeni düzene intibak süresi tanımakta ve koşulları belirtmektedir.

Madde 14 ve 15. — Yürürlük maddeleridir.

Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi. (2/22)

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun teklifimi gerekçesiyle birlikte takdim ediyorum.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımla arz ederim.

1 . 7 . 1977

Adıyaman Milletvekili

Dr. Kemal Tabak

GEREKÇE

Sağlık hizmetlerinde tam süre çalışma uygulaması 1965 yılından beri çeşitli kuruluşlarda süregelmektedir. Uygulamanın nedeni yurdumuzun ortamında değerini kaybetmemiş bulunan ve daha uzun süre geçerli olacak temel ilkelere bağlıdır. Sosyal sağlık hizmetinin Devletin yükümlülüğü dışında kabul edildiği geçmiş yıllarda, özellikle tedavi hekimliğinin özel sektör tarafından karşılanması, Devletin bu hizmeti koordine etmesi ve hizmetin ulaşamadığı yerlerde Devletin yardımcı olması ilkesi ile hareket edilerek gerçekte serbest meslek icra eden hekimlerin part-time hizmetlerle Devlet kadrolarına alınması uygun görülmüştü. Böylelikle hekim emeğinin bir bölümü Devlet hizmetine alınmış olacak ve bu hizmetlerde çalışan hekimler mesleklerinin karşılığı olabilecek maddi olanakları serbest çalışmalarından sağlayacaklardı.

Başlangıçta yeterli sanılan bu uygulamanın giderek beklenen faydayı sağlayamadığı görüldü. Çünkü nüfus hızla artıyor, fakat hekim sayısı ihtiyacı karşılayacak ölçülere ulaşamıyordu. Bunun yanısıra özellikle yataklı tedavinin serbest meslek icrasıyla yerine getirilememesi, Devlete ait yataklardan yararlanma zorunluluğunu ortaya çıkarıyor ve hastane - muayenehane ilişkileri kaçınılmaz hale geliyordu. Sosyal hizmetten verdikleri emeğin karşılığını alamayan hekimler, ekonomik refahları için serbest meslek icrasına daha çok önem vermek eğilimini benimsiyorlar, hemen hemen günün her saatini ayırmak zorunda kaldıkları serbest hizmetleri sırasındaki mesleki gelişme gereği olan yenilikleri izleme ve hatta araştırma yapma ihtiyaçlarını ihmal ediyorlardı.

Full - time'in sistem olarak tartışıldığı yıllarda, hizmet normları da belirlenmeye başlamış, bu hizmetin yeterli düzeyde verildiği ülkelerin normları ile kıyaslanarak Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu hekim sayısı gerçek ölçülere yakın rakamlarla ortaya çıkmıştı. İhtiyacı karşılayacak sayıda hekimin bulunmadığı ülkemizde artık - part - time hizmetle halk sağlığına yararlı bir sosyal hizmetin gerçekleştirilemeyeceği anlaşılmıştı. Kaldı ki, 1961 Anayasasının 49 ncu maddesi ile artık halk sağlığı bütünü ile Devletin yükümlülüğü içine girmişti.

Bu gerçekler full - time uygulamasını doğurdu. Ancak başlangıçtaki tereddütler sistemin bütünlüğünü zedeledi. Aynı kuruluşlar için ayrı kanunlar çıkarıldı, sisteme giren hekimler için ayrı koşullar doğdu ve kuruluşlara göre değişen uygulamalar görüldü. Oysa kuruluşun ismi ne olursa olsun verilen hizmet sosyal sağlık hizmetiydi ve bu hizmetin genel ilkelere bağlı olması gerekirdi.

Devlet Memurları Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra, full - time uygulaması bazı engellerle karşılaştı. Oysa sistemin yürütmesi en az eskisi ölçüsünde gerekli idi. Devlete duydukları güvenle serbest çalışma

düzenini dağıtan ve kendilerini tam süre çalışma sistemine adayan hekimler güven duygularını yitirdiler. Kanunlara bağlı olarak kabul ettikleri bir sistemin sürekliliğine güvenme isteklerinde haklı idiler. Halk sağlığını korumak ve gereğinde tedavilerini yerine getirmekle yükümlü olan Devletin tam süre çalışma sistemine ihtiyacı, sistemin devamını bekleyen hekimlerden daha fazla idi. Bu gerçekler dolaylı yollarla sistemin yürütmesini sağladı, Devlet Memurları Kanununun geçici hükümleri tefsir edilerek çıkarılan kararnamelerle 641 ve 672 sayılı tam süre çalışma kanunları yürütüldü.

Günümüzde sağlık personelinin tam süre çalışması ilkesini kesin bir mevzuata bağlamak zaruret haline gelmiştir. Devletin açıkça ihtiyaç duyduğu bu sistemin yeniden ele alınmasında eski sakıncaların giderilmesi de gereklidir. Örneğin; sistemi uygulayacak bütün kuruluşlar aynı kanuna bağlı olmalıdır. Ödemelerin giderek değerini kaybeden rakamlarla değerlendirilmesi önlenmelidir. 1965 yılında en yüksek Devlet memuru aylığının % 90'ı ölçüsünde değerlendirilen tazminat tavanı, günümüzde en yüksek Devlet memuru aylığının % 31'ine düşmüştür. Güveni zedeleyici bu sakınca, ayhıklarında olduğu gibi tazminatta da eşel mobil sisteminin kabulü ile giderilebilecektir. Tam süre çalışma tazminatından, yardımcı sağlık personelinin de kendi ölçülerinde yararlanmaları sağlanmalıdır. Bunlara ek olarak günümüzde bazı sistemlerde uygulanan mahrumiyet tazminatı da yeterli dağılımı sağlama amacıyla bu kanuna eklenmelidir.

Hazırladığım kanun teklifi metni bu düzenlemeyi de içine alacak şekilde hazırlanmış bulunmaktadır. Günümüzde asgari 30 000 hekime ihtiyaç duyulan ve nüfusu hızla artmakta olan ülkemizde, sağlık personelinin tam süre çalışma ilkesine bağlayacak bu kanunun yürürlüğe girmesine büyük ihtiyaç olduğu kanısındayım.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Devlet Memurları Kanununda yapılan değişikliklerin gözönüne alınması, yardımcı sağlık hizmetleri sınıfının kapsam içinde ayrıca isimlendirilmesi ve kapsam dışında kalan sözleşmeli tabip, dış tabibi ile diğer personelin kesin belirlenmesi amacıyla bu madde hazırlanmıştır.

Madde 2. — Maddede belirtilen personelin genel idare hizmetlerinde çalıştırılması zorunluluğu karşısında ilgili personelin hak kaybına uğramasını önleme amacıyla maddede gerekli değişiklik yapılmıştır.

Madde 3. — Maddede belirtilmeyen benzer nitelikteki personel eklenmiş ve Devlet Memurları Kanununun son değişikliklerine uygun olarak oranlama yapılacak tazminat derecesi yükseltilmiştir. Ayrıca maddede belirtilen personelden mesleki yüksek öğrenimini tamamlamış olanların tazminatı, yükselebilmeye hak kazandıkları birinci derecenin oranlaması ile değerlendirilmiş ve madde yeniden hazırlanmıştır.

Madde 4. — Maddede belirtilen personelin mezun oldukları okullar isimlendirilmiş ve Devlet Memurları Kanununun son değişikliklerine uygun olarak oranlama yapılacak tazminat derecesi yükseltilmek suretiyle madde bu şekliyle hazırlanmıştır.

Madde 5. — Maddeye «benzer nitelikteki personel» eklenmiş ve Devlet Memurları Kanununun son değişikliklerine uygun olarak oranlama yapılacak tazminat derecesi yükseltilmek suretiyle madde bu şekliyle hazırlanmıştır.

Madde 6. — Çalışma saatlerinin nasıl düzenleneceğini göstermektedir.

Madde 7. — Yönetmelik hazırlayacak Bakanlıklara, teklifin verildiği tarihten sonra kurulan Sosyal Güvenlik Bakanlığı eklenerek madde bu şekliyle hazırlanmıştır.

Madde 8. — Yönetmelik hazırlayacak Bakanlıklara, teklifin verildiği tarihten sonra kurulan Sosyal Güvenlik Bakanlığı eklenerek madde bu şekliyle hazırlanmıştır.

Madde 9. — Mahrumiyet tazminatı dışında kalacak yörelerin iller olarak değil idari dilimler olarak belirtilmesi öngörülerek bu nitelikteki illere bağlı bazı uç kesimlerdeki mahrumiyet koşullarının değerlendirilmesi sağlanmıştır. Ayrıca yönetmelik hazırlayacak Bakanlıklara, teklifin verildiği tarihten sonra kurulan Sosyal Güvenlik Bakanlığı eklenmiş ve madde bu şekliyle hazırlanmıştır.

Madde 10. — Tazminatların ayrı olarak vergilendirilmesi hükmü getirilmiş bulunmaktadır.

Madde 11. — 641 ve 672 sayılı kanunların, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle kaldırılması hükmü getirilmiştir.

Madde 12. — Kanun tekniği yönünden maddeye kesiplik getirilerek madde kabul edilmiştir.

Geçici Madde — Kanunun yayımı ile yürürlüğe gireceği tarih arasında kalan üç aylık sürede ilgili yönetmelikler tamamlanamadığı takdirde eski mevzuata göre ödenmekte olan meblağların kesilmesini önlemek amacıyla kanun metnine maddenin eklenmesi uygun görülmüştür.

Madde 13. — Yayımı gösteren madde olarak hazırlanmıştır.

Madde 14. — Yürütmeyi gösteren madde olarak hazırlanmıştır.

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ KEMAL TABAK'IN TEKLİFİ

Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Bu Kanun, Devlet kamu hizmetlerinde, İktisadi Devlet Teşekküllerinde, Sosyal Sigortalar Kurumunda ve benzeri diğer kuruluşlarda asli ve sürekli görevlerde çalışan ve kapsamı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun (1327 sayılı Kanun ve kanunları değiştiren çeşitli kanun hükmündeki kararnamelerle) 36 ncı maddesi III ncü Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil personele uygulanır. 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 4 ncü maddesinin (b) bendindeki (Sözleşmeli Personel) başlıklı paragrafın II nci fıkrasındaki sözleşmeli personel, tabip veya uzman tabiplerle işçi statüsünde olup toplu sözleşmeyle aylık alan personel ve 657 sayılı Kanunun genel hükümleri içinde çalışmayı tercih eden hekimlerle dış hekimleri bu Kanunun kapsamı dışındadır.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri ve genel idare hizmetleri sınıfında çalıştırılan tabip, dış tabibi, eczacı, veteriner hekim ve sağlık alanında uzmanlık sertifikası olup bu uzmanlık hizmetini yürüten biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansiyeye, kimyagerlere ve eczacılara; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 1 nci derecenin son kademesi aylığının % 100'ü tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri, genel idare hizmetleri ve eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında çalıştırılan lise dengi mesleki eğitimini tamamlamış hemşire, ebe, laborant (dış, laboratuvar röntgen, fizik tedavi, eczacı, çevre sağlığı) teknisyenleri ile sosyal hizmet uzmanı psikolog, diyetetist, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ve sağlık memurlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 3 ncü derecenin son kademesi aylığının % 60 tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir. Bu personelden yüksek tahsilli olanların tazminatları 1 nci derecenin son kademesinin % 70'ine kadar ödenir.

MADDE 4. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalıştırılan ortaokul dengi sağlık okulları mezunlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun (Bu Kanunda değişiklik yapan kanunlarla belirttiği 5 nci derecenin son kademe aylığının % 50'si tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 5. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalıştırılan ilkokulu bitirmiş ve ilgili meslek belgesini almış fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, dış, anestezi, röntgen teknisyeni yardımcuları ile ebe ve hemşire yardımcılara; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 7 nci derecesinin son kademesi aylığının % 50'si tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 6. — Bu Kanun kapsamında çalışan personelin mesai saatleri; madde 2'de belirtilmiş olanlar için 8.00 - 11.00 ve Cumartesi günleri 8.00 - 16.00 arası; madde 3 ve madde 4'te belirtilmiş olanlar için 7.30 - 18.00 ve Cumartesi günleri 7.00 - 13.00 arası; madde 5'te belirtilmiş olanlar için 7.00 - 18.00 ve Cumartesi günleri 7.00 - 13.00 arasındır.

MADDE 7. — Bu Kanunun kapsamında çalışan personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında sağlık tesisine çağırılanlarla nöbet tutanlara, bu hizmetleri karşılığında ayrıca ödenecek tazminatların esas, şekil ve nispetleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 8. — Bu Kanunun kapsamında çalışan personel, hariçte serbest olarak sanat ve mesleklerini icra edemez; resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev alamaz. Ancak bu personelden ikinci maddede belirtilmiş olanlar, şahısları adına ayrı bir işyerine sahip olmamak şartıyla mesai saatleri dışında bağlı buldukları kurumları adına özel meslek icra edebilirler. Bu icraatın uygulanmasına dair ilgili mevzuat Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 9. — Bu Kanunun kapsamında çalışan personele, aylıklarından ve meslek tazminatlarından ayrı olarak aldıkları meslek tazminatı tavanının % 60'ını geçmemek üzere, bölgesel mahrumiyet esasına göre, Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları ilgili yönetmelikteki kademelere göre mahrumiyet tazminatı ödenir. Hangi idari dilimlerin mahrumiyet bölgelerine girecekleri hazırlanacak müşterek yönetmelikte belirtilir.

MADDE 10. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, ilgili personelin aylıklarından ayrı olarak vergilendirilir.

MADDE 11. — Bu Kanuna göre ödenecek tazminatlar, 1327 sayılı Kanunun 49 ncu maddesi ile değiştirilen 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine tabi değildir.

MADDE 12. — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunla ilgili 641 ve 672 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar 641 ve 672 sayılı kanunların öngördüğü tazminat ve primlerin ödenmesine devam olunur.

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgh'ın, Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi.
(2/429)

Millet Meclisi Başkanlığına

Dördüncü Yasama Döneminde İhtüzüğün 78 nci maddesi uyarınca hükümsüz kalan 2/494 esas numaralı Kanun teklifini, yenilemek istiyorum.

Gereğini saygıyla rica ederim.

29 . 6 . 1977

Kastamonu Milletvekili
Sabri Tıgh

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Sağlık Personelinin tam süre çalışma esaslarına dair Kanun teklifimiz 6 nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Gereğini arz eder, saygılarımı sunarım.

14 . 1 . 1976

Afyonkarahisar Milletvekili
Dr. Mete Tan

M. Meclisi İdare Amiri
Kars Milletvekili
Cemil Ünal

Afyonkarahisar Senatörü
Ahmet Karayigit

Uşak Milletvekili
Ahmet Yılmaz

Afyonkarahisar Milletvekili
Ali İhsan Ulubahşi
Denizli Senatörü
Dr. Baha Akşif

Isparta Milletvekili
Mustafa Cesur

G E R E K Ç E

Sağlık hizmetlerinde tam süre çalışma ilkesi bir hizmet sistemi değil, ülke çapında yayılması düşünülen yeterli bir hizmet sistematığının içindeki personelin çalışma şeklini göstermektedir. Hizmetten tam süre çalışmanın yararlı olacağı görüşü ilk defa 1962 yılında ortaya atılmış ve 1965 yılında çeşitli kuruluşların personeli için kabul edilen ayrı kanunlarla uygulama sağlanmıştır. Sağlık Personelinin bilinen hizmet kıstaslarına göre ülkenin ihtiyacını karşılayamayacak sayıda olduğu günümüzde bilinmektedir. Bu personelin hizmet gücünden azami ölçüde yararlanabilmek için tam süre çalışma ilkesini benimsemek geçmişte olduğu gibi günümüzde de zorunludur. Part - Time çalışmanın hizmetteki bazı sakıncaları ve ilgili hekimlerin sosyal hizmete karşı ilgilerini dağıtan yönleri de bu ilkeyle giderilebilecektir.

1965 yılında bu amaca yönelik girişimlerin yeterli güvenliği sağlayamaması, özellikle bu konudaki ayrı kanunların ayrı koşullar getirmesiyle geleceğe yönelik tedbirlerin alınmaması nedenine bağlıdır. Giderek değerlendirilmede önemini kaybeden bu kanunlar hekimlerin ilgisini de kaybetmiş, Devlet güvenerek serbest çalışma ortamlarını dağıtmış hekimlerin güven duygularını zedelemiştir. Serbest çalışmadan vazgeçip ekonomik kaderini tam süre çalışma uygulamasına bağlayan hekimler 1965 yılında aylık tavanının % 93'ünü tazminat olarak alırken, günümüzde bu oran % 27'ye düşmüştür.

Hizmette tam süre çalışma ilkesinin en kısa zamanda yeni bir düzene kavuşturulması ve hizmet veren kurumlar arasında farklılığı kaldırarak genel uygulama olanağını sağlanması gerekmektedir.

Tam süre çalışma tazminatından yardımcı sağlık personelinin de kendi ölçüleri içinde yararlanmaları sağlanmalıdır.

Bu önemli gerçeği dikkate alarak hazırlanmış ve Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda kabul edilerek Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmiş bir kanun teklifi vardır. Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın imzasıyla Komisyonunda beklemekte olan bu teklif haklı gerekçeler ve yeni düzen için önemli ilkeleri toplayıcı maddeler ihtiva etmekte ise de, gelecekte yeniden sorunlar yaratacak bazı eksiklikleri mevcuttur. Bu eksikliklerin Komisyon görüşmelerinde giderilmesi için verilecek öneriler, muhtemelen teklif metnindeki sistematığı değiştirecek ve redaksiyon güçlükleri ile zaman kaybına yol açacaktır. Bu nedenle benzer bir kanun teklifinin geleceğe yönelik tüm sakıncaları giderici eklemeler ve değiştirmelerle yeniden hazırlamayı yararlı gördük.

Teklif metni 15 maddeden ibarettir.

Madde 1. — Kapsam maddesi olup Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda yapılan değişikliklerle kaleme alınmıştır.

Madde 2, 3, 4, 5. — Personelin hizmetine ve niteliğine göre tazminat tavanlarını belirtmektedir. Millet Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Devlet Memurları Kanunundaki tavan dereceleri değişikliğine göre kaleme aldığı şekle uyulmuştur.

Madde 6. — Günümüzde tam süre çalışma için uygulanan mesai saatleri ile uygulama alanına yeni alınan yardımcı sağlık personelinin ihtiyaca göre düşündüğümüz mesai saatleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Madde 7. — Günümüzde uygulanan ancak genellikle taşımayan acil vaka ve nöbet hizmetleri bu maddeyle geliştirilmiş ve yardımcı sağlık personeli kapsama alınmıştır.

Madde 8. — Kanun kapsamındaki personelin serbest meslek icra etmelerini ve mesleki ek görev almalarını yasaklamaktadır. Ayrıca hekim ve diş hekimlerinin mesai saatleri dışında kurumları adına meslek icrasının ne surette olacağını bir yönetmeliğe bırakmaktadır. Bu maddenin hükümleri günümüzde uygulanmakta olan tam süre çalışmaları içinde mevcuttur.

Madde 9. — Halen sosyalleştirme sisteminde mevcut olan mahrumiyet ödeneği uygulamasını geliştirmektedir.

Madde 10. — Günümüzde tam süre çalışma tazminatı için haklı gerekçelerle Maliye Bakanlığının da kabul etmiş olduğu vergilendirme sistemini kanun maddesi haline getirmektedir.

Madde 11. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle ilgili personelin bağlı olmayacağı hükümleri belirtmektedir.

Madde 12. — Anayasanın 49 ncu maddesi gereğince Devletin yükümlendiği sağlık hizmetlerine eleman temininde güçlük halinde ilgili kuruluşların başvuracağı son tedbiri belirtmekte ve bu tedbirin niteliği ve sınırları konusunda Bakanlar Kurulunun denetimini sağlamaktadır.

Madde 13. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle, yürürlükten kaldırılması gereken kanunları belirtmektedir.

Madde 14. — Esasen gecikmiş olan uygulamanın ilgili personel için daha fazla kayıplara yol açmaması amacıyla, kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Geçici Madde — İlgili yönetmeliklerin yürürlüğe girmesine kadar ilgili personelin almakta oldukları tazminatların kesilmesini önleme amacıyla konulmuştur.

Madde 15. — Yürürlük maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ SABRİ TİĞLİNİN TEKLİFİ

Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi :

MADDE 1. — Bu Kanun, Devlet kamu hizmetlerinde, İktisadi Devlet Teşekküllerinde, Sosyal Sigortalar Kurumunda ve benzeri diğer kuruluşlarda asli ve sürekli görevlerde çalışan ve kapsamı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun (1327 sayılı Kanun ve kanunları değiştiren çeşitli kanun hükmündeki kararnemelerle) 36 ncı maddesi, III ncü sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil personele uygulanır. 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 4 ncü maddesinin (b) bendindeki (sözleşmeli personel) Başlıklı paragrafın 11 nci fıkrasındaki sözleşmeli personel, tabip veya uzman tabiplerle işçi statüsünde olup toplu sözleşmeyle aylık alan personel ve 657 sayılı Kanunun genel hükümleri içinde çalışmayı tercih eden hekimlerle dış hekimleri bu kanunun kapsamı dışındadır.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri ve genel idare hizmetleri sınıfında çalıştırılan tabip, dış tabibi, eczacı, veteriner hekim ve sağlık alanında uzmanlık sertifikası olup bu uzmanlık hizmetini yürüten biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansiyeye, ve kimyagerlere; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 1 nci derecenin son kademesi aylığının % 80'i tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri, genel idare hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında çalıştırılan lise dengi mesleki eğitimini tamamlamış hemşire, ebe, laborant (ağız protezleri, laboratuvar, radyoloji, fizik tedavi, eczane, çevre sağlığı) teknisyenleri ile sosyal hizmet uzmanı psikolog, diyetetist, sağlık mühendisi sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ve sağlık memurlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 3 ncü derecenin son kademesi aylığının % 40'ı tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir. Bu personelden yüksek tahsil meslek diploması olanların tazminatları 1 nci derecenin son kademesinin % 50'sine kadar ödenebilir.

MADDE 4. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalıştırılan ortaokul dengi sağlık okulları mezunlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun (Bu Kanunda değişiklik yapan kanunlarla) belirttiği 5 nci derecenin son kademe aylığının % 40'ı tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 5. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalıştırılan ilkokulu bitirmiş ve ilgili meslek belgesini almış fizik tedavi, laboratuvar, eczane, ağız protezleri, anestezi, radyolaji teknisyen yar-

dımcıları ile ebe ve hemşire yardımcılara; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 7 nci derecesinin son kademesi aylığının % 40'ı tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 6. — Bu Kanun kapsamında çalışan personelin mesai saatleri; madde 2'de belirtilmiş olanlar için 08.00 - 17.00 arası, madde 3 ve madde 4'te belirtilmiş olanlar için 07.30 - 18.00 arası; madde 5'te belirtilmiş olanlar için 07.00 - 18.30 arasındır. Cumartesi ve Pazar hafta sonu tatilleri ile mesai günlerinde yarım saatlik öğle yemeği tatili hakları saklıdır.

MADDE 7. — Bu Kanunun 2, 3, 4, 5 nci maddelerinde belirtilen personelden, acil vakalar için mesai saatleri dışında sağlık tesislerine çağrılanlarla nöbet tutanlara, bu hizmetleri karşılığında ayrıca ödenecek tazminatların esas, şekli ve nispetleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma bakanlıklarının müşterek hazırlayacakları bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 8. — Bu Kanunun kapsamında çalışan personel, hariçte serbest olarak sanat ve mesleklerini icra edemez; resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev alamazlar.

Ancak bu personelden 2 nci maddede belirtilmiş olan tabip ve dış tabipleri, şahısları adına ayrı bir işyerine sahip olmamak şartıyla mesai saatleri dışında bağlı buldukları kurumları adına özel meslek... İcra edebilirler. Bu icraatın uygulanmasına dair ilgili mevzuat ve prim oranları Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 9. — Bu Kanun kapsamında çalışan personele aylıklarından ve meslek tazminatlarından ayrı olarak, hak kazanabilecekleri meslek tazminatı tavanını geçmemek üzere mahrumiyet esasına göre Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Çalışma bakanlıklarının müştereken hazırlayacakları ilgili yönetmelikteki kademelere göre mahrumiyet tazminatı ödenir. Hangi idari dilimlerin mahrumiyet bölgelerine girecekleri, hazırlanacak müşterek yönetmelikte belirtilir.

MADDE 10. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, ilgili personelin aylıklarından ayrı olarak vergilendirilir.

MADDE 11. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, 1327 sayılı Kanunun 49 ncu maddesiyle değiştirilen 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine tabi değildir.

MADDE 12. — Dokuzuncu maddeye göre yönetmelikle tespit edilen hizmet yerlerine tabip veya dış tabibi temini mümkün olmayan hallerde bu Kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlar sözleşmeyle bu memurları çalıştırmaya yetkilidir. Hangi hal ve şartlarda bu maddeye göre tabip veya dış tabibi çalıştırılacağı ve ödenecek ücretlerin miktarı Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım ve Sosyal Güvenlik bakanlıkları tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca onaylanacak kararnamele tespit edilir.

MADDE 13. — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunla ilgili 641 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunda 672 sayılı Kanunla yapılan değişiklik yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar 641 ve 672 sayılı kanunların öngördüğü tazminat ve primlerin ödenmesine devam olunur.

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Tokat Milletvekili Faruk Demirtola ile 7 Arkadaşının Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi (2/483)

MHP
Millet Meclisi Gurupu
Başkanlığı
2/62

21 . 12 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık Personelinin tam gün çalışma esaslarına dair kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte ekte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

(21 Aralık 1977)

Tokat Milletvekili
Faruk Demirtola

Çorum Milletvekili
Mehmet Irmak

Sivas Milletvekili
Ali Gürbüz

Elazığ Milletvekili
M. Tahir Şaşmaz

Kahramanmaraş Milletvekili
M. Yusuf Özbaş

Erzurum Milletvekili
Nevzat Kösoğlu

Konya Milletvekili
İhsan Kabadayı

İstanbul Milletvekili
Turan Koçal

GEREKÇE

Sağlık hizmetlerinde tam süre çalışma ilkesi bir hizmet sistemi değil, ülke çapında yayılması düşünülen yeterli bir hizmet sistematiğinin içindeki personelin çalışma şeklini göstermektedir. Hizmeti tam süre çalışmanın yararlı olacağı görüşü ilk defa 1962 yılında ortaya atılmış ve 1965 yılında çeşitli kuruluşların personeli için kabul edilen ayrı kanunlarla uygulama sağlanmıştır. Sağlık personelinin bilinen hizmet kıstaslarına göre ülkemizin ihtiyaçlarını karşılamayacak sayıda olduğu günümüzde bilinmektedir. Bu personelin hizmet gücünden azami ölçüde yararlanabilmek için tam süre çalışma ilkesini benimsemek geçmişte olduğu gibi günümüzde de zorunludur. Part - Time çalışmanın hizmetteki bazı sakıncaları ve ilgili hekimlerin sosyal hizmete karşı ilgilerini dağıtan yönlerinde bu ilkeyle giderilebilecektir.

1965 yılında bu amaca yönelik girişimlerin yeterli güvenliği sağlayamaması, özellikle bu konuda ayrı kanunların ayrı koşullar getirmesi ile geleceğe yönelik tedbirlerin alınmaması nedenine bağlıdır. Giderek değerlendirilmede önemini kaybeden bu kanunlar hekimlerin ilgisini de kaybetmiş, Devlete güvenerek serbest çalışma ortamlarını dağıtmış, hekimlerin güven duygularını zedelemiştir. Serbest çalışmadan vazgeçip ekonomik kaderini tam süre çalışma uygulamasına bağlayan hekimler 1965 yılında aylık tavanının % 93'ünü tazminat olarak alırken, günümüzde bu oran % 27'ye düşmüştür.

Hizmette tam süre çalışma ilkesinin en kısa zamanda yeni bir düzene kavuşturulması ve hizmet veren kurumlar arasında farklılığı kaldırarak genel uygulama olanağının sağlanması gerekmektedir.

Tam süre çalışma tazminatından yardımcı sağlık personelinin de kendi ölçüleri içinde yararlanmaları sağlanmalıdır.

Bu ihtiyaç nedeni ile 12 nci madde ile bir geçici maddeden mürekkep olarak hazırlanmış olan teklifte Milli Savunma Bakanlığı ile üniversiteler özelliklerine binaen kapsam dışı bırakılarak genel ve katma bütçeli kurumlarla özel idareler, belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına giren (hayvan sağlığı hariç) veya genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarına girip de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilen sağlık hizmetlerinin yönetim görevlerinde çalışan personel kanunun kapsamına alınmıştır.

Ancak bu kapsam içine girenlerden her ne suretle olursa olsun sözleşme ile çalışanlarla işçi statüsünde çalışan personele kanunun uygulanmaması öngörülmüştür.

Kanun kapsamına girecek personel teklifte mesleki durumlarına ve niteliklerine göre 5 grupta mütalaa edilmiş ve her gruba girenlere 657 sayılı Kanuna göre yükselebilecekleri derecenin son kademesi tutarının % 100'üne kadar varan değişik oranlarda tazminat ödenmesi esası kabul edilmiştir.

Bununla beraber bütün bu gruplara şamil olmak üzere bu tazminatların yükselebilecekleri derecenin son kademesinin % 20'sinden az olmayacağı prensibi getirilmiştir.

Teklifte haftalık çalışma saatleri 45 saat olarak kabul edilmekle beraber günlük çalışma saatlerinin tespiti hususu 657 sayılı Kanununun 100 ncü maddesindeki hükme tabi tutulmuştur.

Tam gün çalışma tazminatına mukabil sağlık personelinin hariçte serbest meslek icra edemeyecekleri, 657 sayılı Kanunda düzenlenen vekalet ve 2 nci görev imkânları mahfuz kalmak kaydıyla resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak görev alamayacakları bir prensip olarak vaz edilmiş de, bu gibi durumlarda olanların kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde bu durumlarını tasviye etmeleri ve bu suretle lehlerine olarak bir intikal devresine tabi tutulmalarında yarar görülmüştür.

Teklifteki bu yasak hükmüne rağmen tabip ve dış tabipleri ile tababet uzmanlık tüzüğüne göre uzmanlık belgesine sahip olan veteriner hekim, kimya yüksek mühendisi, kimya lisansiyeye ve kimyagerlere şahısları adına ayrı bir işyerine sahip olmamak şartıyla kurum ve kuruluşları adına mesai saatleri dışında prim karşılığında özel meslek icra etme imkânı tanınarak, sözü edilen meslek sahiplerinin hem halka daha yararlı olmaları ve hem de primle bir oranda tatmin olmaları sağlanmak istenmiştir.

Kanun kapsamına giren personelden mahrumiyet yer ve hizmetlerinde çalışanlara teklifte belirtilen miktarların iki katı tutarında tazminat verilmesi de ayrı bir hüküm olarak teklife sokulmamış ve bu suretle bu gibi yer ve hizmetlere daha fazla sağlık personeli sağlama amacı güdülmemiştir.

Teklifte, verilecek tazminat ve primlerin, 657 sayılı Kanununun 1327 sayılı Kanunda değişik 146 ncü maddesi dışında bırakılması ve ayrılıklardan ayrı olarak vergilendirilmesi de ayrı bir hükümle kabul edilerek personelin mümkün olduğu kadar fazla para almaları sağlanmak istenmiştir.

Bütün bunlar dışında tabip ve dış tabibi temini mümkün olmayan mahrumiyet yer ve hizmetlerinde bu personelin Bakanlar Kurulu kararları ile tespit olunacak şartlarla sözleşmeli olarak çalıştırılmaları esası getirilerek büyük bir ihtiyacın bu suretle giderilmesi öngörülmüştür.

Diğer taraftan teklifin kapsamına giren personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında göreve çağrılmaları ve nöbet hizmetleri de tazmin edilmek istenmiş ve teklifte bazı kayıt ve şartlarla bu amacı sağlayacak hükümlere yer verilmiştir.

Kanun kapsamına giren personele bazı kurumlar tarafından özel yetkileri dairesinde kanun hükümlerini aşacak menfaatler sağlanabileceği ve bu suretle eşitliğin bozulabileceği de gözönüne alınarak, kapsama giren kurumların bu personele kanunda gösterilenler dışında bir ödeme yapamayacaklarını, meslek icrası ile ilgili menfaatler sağlayamayacakları, keza kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak sözleşmelere de bu yolda hükümler koyamayacakları ayrı bir hükümle belirtilmiştir.

Teklifte, kanunun yürürlüğe girmesi ile beraber 641 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunu değiştiren 672 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması hükmüne yer verilmiş de, kanunda öngörülen ve tazminatların bilfiil ödenmesini sağlayacak olan yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar personelin kazanılmış haklarını muhafaza etmek amacıyla sözü edilen kanunlara göre tazminat ödenmesini sağlayan bir geçici madde düzenlendiği gibi, personelin bu kanuna göre alacakları tazminatların 641 ve 677 sayılı Kanunlara göre almakta oldukları tazminatların altına düşmemesi, kazanılmış hakların zedelenmemesi amacı ile teklifte özel bir hüküm de sokulmuş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

1 nci madde : Milli Savunma Bakanlığı ve üniversiteler dışında genel ve katma bütçeli kurumlar, özel idare ve belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki sağlık hizmetleri sınıfına (hayvan sağlığı hariç) giren veya genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarına girip de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca çıkarılacak yönetmenlikte belirtilen sağlık hizmetlerinin yönetim görevlerinde çalışan personeli kapsar. Bu kapsam içine girenlerden her ne suretle olursa olsun sözleşme ile çalışanlarla, işçi statüsünde çalışan personele uygulanmaz.

2 nci madde : Kanun kapsamında mevcut personele sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında çalışanlarla, genel idare hizmetleri ve öğretim, eğitim hizmetleri sınıfında çalışanlara durumlarına göre 5 grup altında aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği ulaşabilecekleri derecenin son kademesinin % 100'ü kadar tazminat verilir. Ancak bu tazminatların miktarları yükselebilecekleri derecenin son kademesinin % 50'sinden az olamaz.

3 ncü madde : Haftalık çalışma süresi 45 sattir.

4 ncü madde : Kanun kapsamında çalışan personel hariçte serbest sanat icra edemez. Resmî ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev (vekalet ve ikinci görev hariç) alamazlar. Bu durumda olanlar kanunun yürürlüğünden itibaren en geç bir yıl içinde durumlarını tasviye etme mecburiyetindedirler.

Ancak bu personelden tabip ve dış tabipleri ile sağlık alanında uzmanlık sertifikası olup, bu uzmanlık hizmetini yürütenler şahısları adına bir hizmet yerinesahip olmamak şartıyla mesai saatleri dışında bağlı buldukları kurumlar adına ve hizmet yerlerinde pirim karşılığında mesleklerini icra edebilirler.

5 nci madde : Mahrumiyet yer ve hizmetlerinde çalışan tazminatlar 2 nci maddede yazılı tazminat miktarlarına iki katına kadar bir miktar eklemek suretiyle ödenir.

6 ncı madde : Ödenen tazminatlar 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine tabi değildir.

Ödenen tazminat ve pirimler personel aylıklarından ayrı olarak vergilendirilir.

7 nci madde : Yukarıda belirtilen miktarda (maaş + tazminat + prim) yan ödemeler fazla mesai ödemelere rağmen tabip ve dış tabibi temini mümkün olmayan hallerde bu kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlar sözleşmeli olarak tabip ve dış tabibi çalıştırabilirler. Bu şekildeki çalışmanın esas ve şartları Maliye ve ilgili diğer bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

8 nci madde : Bu kanun yürürlüğe girince 641, 672 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılır.

9 ncu madde : Kanunun 1 nci maddesinde belirtilen personele ödenecek aylık tazminatların esas, şekil ve nispetleri ilgili bakanlıkların görüşü alınmak ve Maliye Bakanlığı ile uyum sağlamak suretiyle yine bu personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında göreve çağrılanlarla nöbet tutanlar bu hizmetlerine karşı ödenecek tazminatların esas, şekil ve nispetleriyle kanunun 4 ncü maddesinde belirlenen, prim karşılığında kurumlarında özel meslek icra edeceklerin bu çalışmalarının esas ve şekilleriyle pirim nispetleri ve bu kanunun 6 ncı maddesindeki mahrumiyet yer ve hizmetlerinde çalışacak olanlara ilave ve tazminatların esas, şekil ve nispetleri 8 nci maddeye göre sözleşmeli çalıştırılacak tabip ve dış tabiplerine ödenecek ücretlerin esas, şekil ve nispetlerini Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle 3 ay içinde çıkarılacak bir yönetmenlikle belirlenir. 641 ve 672 sayılı kanunlarla verilen haklar, tazminatlar daha az olursa haklar mahfuz tutularak bu kararlarla tespit edilen miktarlar üzerinden ödeme yapılır.

10 ncu madde : Bu kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlar kanunla tespit edilen hakları geçen bir ödeme yapamaz ve meslek icrası ile ilgili menfaatler sağlayamaz.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak sözleşmelere de ücretten ayrı olarak 1 nci fıkradaki yasaklara aykırı hükümler konulamaz.

Geçici madde 1. — Bu kanunda öngörülen yönetmenlikler çıkarılıncaya kadar 641 ve 672 sayılı kanunların öngördüğü tazminat ve pirimlerin ödenmesine devam olunur.

11 ve 12 nci maddeler yürürlük ve yürütmeyi göstermektedir.

TOKAT MİLLETVEKİLİ FARUK DEMİRTOLA İLE 7 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Milli Savunma Bakanlığı ve üniversiteler dışında genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşlar ile özel idareler, belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki Sağlık Hizmetleri sınıfına (Hayvan Sağlığı hariç) giren ve Genel İdare Hizmetleri, Teknik Hizmetler, Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına girip de mesleki nitelikleri itibarıyla Sağlık Hizmetleri Sınıfının görevlerini yapan personele uygulanır.

Yukarıdaki fıkra hükmüne giren durumlarda her ne surette olursa olsun sözleşmeyle çalışanlarla işçi statüsünde çalışan personele, bu kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 2. — 1 nci madde kapsamına giren sağlık personeline verilecek tazminatlar :

a) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri, genel idare hizmetleri ve eğitim - öğretim hizmetleri sınıfında çalıştırılan uzman tabipler, tabipler ve dış tabipleri ile tıpta uzmanlık belgesi olup bu uzmanlık hizmetini yürüten dış tabipleri, eczacılar, veterinerler, biyologlar, kimya mühendisleri, kimya lisansiyeleri, kimyagerler ve benzerleri, aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen 1 nci derece aylığın son kademesinin % 100 tutarını,

b) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri ile genel idare hizmetleri ve eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında çalıştırılan eczacılar, veteriner hekimler, fizikoterapistler, tıp teknologları, sosyal hizmet müte-hassısları, biyologlar, kimya mühendisleri, kimya lisansiyeleri, kimyagerler, psikologlar, diyetçiler, sağlık mü-hendisleri, sağlık fizikçileri, sağlık idarecileri ve yüksek öğrenim görmüş hemşire, ebe ve sağlık memurları ve benzerleri, aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen 1 nci derece aylığın son kademesinin % 50'si tutarını,

c) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında çalıştırılan lise dengi mesleki öğrenim görmüş hemşireler, ebeler, sağlık memurları ve teknisyenler (fizik tedavi, laboratuvarlar, eczacı, röntgen, diş, anestezi, çevre sağlığı, toplum sağlığı) ve benzerlerine, aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen 3 nci derece aylığın son kademesinin % 30'u tutarını,

d) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında çalıştırılan ortaokul dengi mesleki öğrenim görmüş köy ebeleri ve hemşire yardımcıları ve benzerlerine, aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen 5 nci derece aylığın son kademesinin % 30'u tutarını,

e) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında çalıştırılan en az ilkokul mezunu olup, ilgili meslek belgesini almış teknisyen yardımcıları (laboratuvar, fizik tedavi, eczacı, diş, anestezi, röntgen) sağlık savaş memurları, köy ebeleri, hemşire yardımcıları ve benzerlerine aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen 7 nci derece aylığın son kademesinin % 30'u tutarını geçmemek üzere tam süre tazminatı ödenir.

Ancak yukarıdaki fıkralarda belirtilen tazminatların miktarı, yine bu fıkralarda belirtilen aylıkların son kademeleri tutarının % 20'sinden az olamaz.

MADDE 3. — Bu kanun kapsamında çalışan memurların haftalık çalışma süreleri 45 saattir. (Çalışma günlerinde öğle yemeği tatil hakları saklı kalmak üzere) günlük çalışma saatlerinin tespiti 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100 ncü maddesine göre yapılır.

MADDE 4. — Bu kanun kapsamında çalışan personel hariçte serbest sanat ve mesleklerini icra edemez, resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev (657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen vekâlet ve 2 nci görev hariç) alamazlar. Bu gibi durumlarda olanlar kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde durumlarını tasfiye etmek zorunluğundadırlar.

Ancak bu personelden tabipler, dış tabipleri ile sağlık alanında uzmanlık belgesi olup, bu uzmanlık hizmetini yürüten hekim, biyolog, kimya yüksek mühendisleri, kimya lisansiyeli ve kimyagerleri şahısları adına ayrı bir işyerine sahip olmamak şartı ile mesai saatleri dışında bağlı buldukları kurum ve kuruluşları adına ve hizmet yerlerinde prim karşılığında özel meslek icra edebilirler.

MADDE 5. — Bu kanuna tabi personelden mahrumiyet yer ve hizmetlerinde çalışanlara verilecek tazminatlar 2 nci maddede, yazılı tazminat miktarlarına iki katına kadar olan bir miktar eklemek suretiyle ödenir.

MADDE 6. — Bu kanuna göre ödenen tazminat ve primler 1327 sayılı Kanunun 49 ncu maddesi ile değiştirilen 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine tabi değildir.

MADDE 7. — 5 nci maddede tespit edilen hizmet yerlerinde tabip ve dış tabibi temini mümkün olmayan hallerde bu kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlar sözleşme ile bu memurları çalıştırmaya yetkilidir. Hangi dal ve şartlarda bu maddeye göre tabip veya dış tabibi çalıştırılacağı Maliye Bakanlığının ve ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca onaylanacak kararnamelerle tespit edilir.

MADDE 8. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu kanunla ilgili 641 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunda 672 sayılı Kanunla yapılan değişiklik yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9. — Bu kanunun 1 nci maddesinde belirtilen personele ödenecek aylık, tazminatların esas, şekil ve nispetleri ilgili bakanlıkların görüşü alınmak ve Maliye Bakanlığı ile uyum sağlanmak suretiyle yine bu personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında göreve çağrılanlarla nöbet tutanlara bu hizmetlerine karşı ödenecek tazminatların esas, şekil ve nispetleriyle bu kanunun 4 ncü maddesinde belirlenen prim karşılığında kurumlarında özel meslek icra edeceklerin bu kanunun 6 ncı maddesindeki mahrumiyet yer ve hizmetlerinde çalışacak olanlara ilave tazminatların esas, şekil ve nispetleri 8 nci maddeye göre sözleşmeli çalıştırılacak tabip ve dış tabiplerine ödenecek ücretlerin esas, şekil ve nispetlerini Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle 3 ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir. Verilecek tazminatlar 641 ve 672 sayılı Kanunla verilen miktarlardan az olduğu takdirde bu kanunlarla verilen miktarlar üzerinden ödeme yapılmaya devam olunur.

MADDE 10. — Bu kanun kapsamına giren kurumlar, kanun kapsamına giren personele Devlet Memurları Kanununda belirtilen aylık, tazminat ve yardımlar veya sözleşmelerinde belirtilen ödemeler dışında, ne surette olursa olsun bu kanunda belirtilen ödeneklerden başka bir ödeme yapamaz veya meslek icrası ile ilgili menfaat sağlayamazlar.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak sözleşmelere ücretten ayrı olarak bu kanunda belirtilen ödemeler dışında ödeme yapılmasını veya mesleklerinin icrası ile ilgili menfaat sağlanmasını gerektiren hükümler konulamaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar 641 ve 672 sayılı kanunların öngördüğü tazminat ve primlerin ödenmesine devam olunur.

MADDE 11. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak ile Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǧlı'nın, Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi. (2/540)

27 . 3 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair kanun teklifimizi 6 nüsha halinde ekte sunuyoruz. Gereğini arz ederiz. Saygılarımızla.

Adıyaman Milletvekili
Kemal Tabak

Kastamonu Milletvekili
Sabri Tıǧlı

G E R E K Ç E

Sağlık hizmetlerinin tek sistemde ve tek elden yönetimine gerek duyan bir sağlık politikası içinde sağlık personelinin de alışlagelen uygulamadan ayrı bir türde çalışmasına gerek vardır. Özellikle Anayasanın 49 ncu maddesi ile Devletin taşıdığı sorumluluk, bu personelin işgücünden sağlıklı ve yüksek ölçüde yararlanma zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Bu gerçekler açısından ilk kez 1962 yılında ortaya atılan tam süre çalışma ilkesi, 1965 yılında çeşitli kuruluşların personeli için kabul edilen ayrı kanunlarla uygulama alanına girmiştir. Ne var ki bu kanunların eşel mobil ilkelerinden yoksun oluşu nedeni ile giderek yapılan ödemeler değerini kaybetmiş ve ihtiyari olan uygulama az sayıda personel için yürürlük şansını koruyabilmiştir. Özellikle sosyal hizmet yanısıra serbest çalışma hakkına sahip olan hekim ve diş hekimleri ile sağlık alanında uzmanlık yapmış bazı meslek sahipleri için günümüzde yapılan ödemelerin bir değer taşımadığı açıkça belli olmaktadır.

1965 yılında Devlete güvenerek serbest çalışma ortamını dağıtmış hekim ve diş hekimlerinin Devlete karşı güven duyguları önemli ölçüde zedelenmiştir. 1955 yılında bu kimselere tam süre çalışma karşılığı ödenen tazminat tutarı, en yüksek Devlet memuru aylığı tutarının % 94'ünü bulmakta iken, günümüzde bu oran % 14'e düşmüştür. Bu durum değişmediği halde yeni bir düzeni bekleyerek günümüze kadar serbest çalışma hakkını kullanmadan sistem içinde kalmakta direnen tıp meslekleri mensupları, inanç ve fedakârlık örneği vermiş kimselerdir. Bunları daha fazla bekletmemek ve Devlet için gerekli yeni çalışma düzenini sağlık hizmetlerine getirmek, Devletin önde gelen işlerinden biri olmaktadır.

1965 yılında yürürlüğe giren ilgili kanunların bir başka sakıncası da ayrı koşullar ve ayrı haklar getirmeleri olmuştur. Eşit hizmet, eşit yükümlülük ve eşit değerlendirme ilkesinden hareket edilerek, tam süre çalışma ilkesinin yeni bir düzene kavuşturulması ve tüm personel ile tüm hizmet yerlerini kapsamına alacak biçimde genişletilmesi gerekmektedir.

Kanun teklifi metni ayrıcalıkları ortadan kaldıracı ve uygulamayı genelleştirici ilkelerle kaleme alınmıştır. Geçen parlamento döneminde komisyonlardan geçerek Millet Meclisi gündeminde görüşülme sırası gelen ve erken seçim nedeniyle kadük olan Tam Süre Çalışma Kanununun, ülkemiz gerçekleri açısından en kısa zamanda görüşülüp kabul edilerek uygulanmaya konması büyük önem taşımaktadır. Özellikle yeni tam süre yasasının kanunlaştırılmaması üzerine sağlık, örgütü yöneten bazı kuruluşların kendi yetkileri içinde olduğu parasal önlemler, farklılığı büyük ölçüde artırmış ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının istihdam düzenini olağanüstü zorlamıştır. Yalnızca bu durum bile, eşit değerlendirme yöntemlerini ivedi olarak ele almayı gerektirecek bir neden olmaktadır.

Teklif metni 14 maddeden ibarettir :

Madde 1. — Tüm kamu kuruluşlarını içine alan kapsam maddesidir. Sözleşmeli personel ile işçi niteliğinde çalışan personel kapsam dışı bırakılmıştır.

Madde 2., 3, 4, 5. — Personelin niteliğine göre tazminat tavanlarını belirtmektedir. İkinci madde içine insan hayatından doğrudan sorumlu olan ana sağlık personeli alınmış ve diğer maddelerde yardımcı sağlık personeli sorumluluk ve tahsil durumlarına göre sıralanarak değerlendirilmiştir.

Madde 6. — Halen uygulanan tam süre çalışma sistemindeki mesai saatlerine uygun olarak ilgili personelin mesai saatleri belirtilmiştir.

Madde 7. — Kanun kapsamındaki personelin serbest meslek icra etmesini, ek olarak herhangi bir mesleki görev almasını ve günümüzün sakıncalı döner sermaye uygulamasını yasaklayan maddedir.

Madde 8. — Sağlık personelinin yeterli dağılımını sağlama ve istihdam sorununu çözme amacıyla mahrumiyet ve hizmet niteliği tazminatı ödenmesini sağlayacaktır. Mahrumiyet yerleri ve ölçüleri ile hizmet niteliğinin gerektirdiği özellikler uygulamayı sağlayan yönetmelikte belirlenecektir. Bu değerlendirme ile bulunamayan bazı dalların elemanlarına veya önemli bazı hizmetlerin görevlilerine mahrumiyet koşulu ve meslek niteliği dışında da zorunlu ek ödemelerin verilmesi sağlanabilecektir. Bu bölümdeki ödeneğin yüksek tutulması, istihdamı üç hizmet kesimlerine kadar sözleşme gereği olmadan götürebilme yönünden çok önemlidir.

Madde 9. — Nöbetler, acil vakalar ve fazla mesailerin, zamanın koşullarına göre düzenlenmesini sağlayacak yönetmeliğin hazırlanma esasını ve görüş alınacak yerleri belirtmektedir. Ayrıca mahrumiyet ve hizmet niteliği tazminatının da ortama bağlı olarak değerlendirme esaslarını getirecek yönetmeliğin hazırlanma esaslarını belirlemektedir.

Tam süre çalışmadan dolayı ödenecek tazminatın ise ilgili kuruluşların veya ilgili bakanlığın takdirine bırakılması sakıncalı görülmüştür. Özellikle bu uygulamadan dolayı hak kaybına uğrayacak olan tıp meslekleri mensupları, hizmete bu sistem içinde başlarken gelecekteki değerlendirme ölçülerini bilmek hakkında sahiptirler. Esas tazminatın bakanlık takdirine bırakılması yasama görevinin bir bölümü ile Bakanlığa bırakılması anlamında olacaktır. Bu durum da çok sakıncalıdır. Bu kanun sakatlanmadan uzun yıllar geçerli olmalıdır ve bütçe mülahazaları ile verilmiş haklarda kısıntı yapılmasına meydan verilmemelidir.

Bu nedenle tazminat tabanları ve tavana ne suretle ulaşılacağı maddenin ilk bölümünde açıkça anlaşılır biçimde kaleme alınmıştır.

Madde 10. — Günümüzün uygulamasında bu tür ödemeler ayrı vergilendirilmektedir. Ancak geçmişte bu konuda anlaşmazlıklar olmuş ve değişen uygulamalarla ilgili personel huzursuzluğa itilmiştir. Bu nedenle ayrı vergilendirmenin ayrı bir madde yazılı olması zorunlu bulunmaktadır.

Ödemelerin bir bölümünün emeklilik primi ile emeklilik aylığında değerlendirilmesi de zorunlu görülmüştür. Kişilerin emeklilik halinde alışı geldikleri düzenden çok farklı bir ekonomik yaşantıya sürüklenerek çöküntüye uğramaları endişesi, sisteme güveni azaltabilecek bir etken olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle Devlet Memurları Kanununun 43 ncü maddesinde kabul edilen türden ödemeler sınırını aşmamak üzere emekliliğe intikal sağlanmıştır. Tıp meslekleri mensupları için daha fazla prim ödenmesi de, tıp meslekleri mensupları olan hekimler, diş hekimleri ve sağlık alanında uzmanlık yapmış olup ilgili uzman hekimlerle aynı yetki ve sorumlulukta bulunan kimselerin, bu kanundan dolayı serbest çalışma hakkından mahrum kalacak personel olmalarından dolayıdır. Bu haktan yalnızca bu personel mahrum olacağına göre, emeklilik değerlendirmelerinde buna bağlı bir farklılık haksız olmayacaktır.

Madde 11. — Devlet Memurları Kanununun ilgili maddesi ile zıtlaşmayı ortadan kaldırmaktadır.

Madde 12. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesi ile, yürürlükten kalkması gereken kanunların ve kanun bölümlerini belirtmektedir.

Geçici Madde 1. — İlgili yönetmelikler çıkıncaya kadar mevcut ödemelerdeki kesintiyi önlemektedir.

Geçici Madde 2. — Yeni düzene intibak süresi tanınmakta ve koşulları belirtmektedir.

Madde 13 ve 14. — Yürürlük maddeleridir.

ADİYAMAN MİLLETVEKİLİ KEMAL TABAK İLE KASTAMONU MİLLETVEKİLİ SABRİ TIĞLI'NIN TEKLİFİ

Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Bu Kanun, genel ve katma bütçeli kurumlar, il özel idareleri, belediyeler, kamu iktisadi teşekkülleri, Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına (hayvan sağlığı hariç) veya genel idare hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri, teknik hizmetler sınıfına girip de, bu kanunda belirtilen personele uygulanır.

Yukarıdaki fıkra hükmüne giren kurumlarda her ne suretle olursa olsun sözleşme ile çalışanlarla, işçi statüsünde çalışan personele bu kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan tabip, diştabibi, eczacı ve sağlık alanında uzmanlık belgesi olup bu uzmanlık hizmetlerini yürüten, veteriner, biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansiyeye ve kimyagerlere, aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığı tutarını geçmemek üzere; aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan hemşire, ebe, laborant, (ağız protezleri, radyoloji, fizik tedavi, eczane, çevre sağlığı) teknisyenleri ile sağlık hizmetlerinde görev yapan kimya mühendisi, kimya lisansiyer, kimyager, elektronik mühendisi, biyolog, fizikoterapist, tıbbi teknolog, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, diyetetist, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi, sağlık memuru ve benzerlerinden, meslek yüksek öğrenimini tamamlamış olanların aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği birinci derecenin son kademesi aylığının % 50'sini, lise dengi mesleki öğrenimini tamamlamış olanların aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri en yüksek derecenin son kademesi aylığının % 40'ını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 4. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalışan ortaokul dengi sağlık okulları mezunlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri en yüksek derecenin son kademesi aylığının % 40'ını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 5. — Birinci maddede belirtilen kurumların sağlık hizmetlerinde çalıştırılan en az ilkokulu bitirmiş ve ilgili meslek belgesini almış fizik tedavi, laboratuvar, eczane, ağız protezleri, organ protezleri, anestezi, radyoloji, teknisyen yardımcılarını ile ebe ve hemşire yardımcılarını ve benzerlerine; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri en yüksek derecenin son kademe aylığının % 40'ı tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 6. — Bu Kanunun kapsamında çalışan memurların haftalık çalışma süreleri 45 saattir. Çalışma günlerinin sürekli mesailerini içinde öğle yemeği tatil hakları saklıdır. Gümrük çalışma saatlerinin tespiti, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100 nci maddesine göre yapılır.

MADDE 7. — Bu Kanun kapsamında çalışan personel, hariçte serbest olarak sanat ve mesleklerini icra edemezler, resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev alamazlar, çalıştıkları kurumun gelirlerinden veya hizmet verdikleri kişilerinden bu kanunda yazılı olanlardan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun gerektirdiği ödemelerden başka mesleki ek gelir sağlayamazlar.

MADDE 8. — Hizmetin gereği ve mahrumiyet koşulları dikkate alınarak sağlık hizmetlerinde çalışan personele aylıklarından ve meslek tazminatlarından ayrı olarak, hak kazanabilecekleri meslek tazminatı tavanının üç katını geçmemek üzere mahrumiyet yeri ve hizmet niteliği tazminatı ödenebilir.

MADDE 9. — Bu Kanunun 2, 3, 4 ve 5 nci maddelerinde belirtilen tazminatlar; lisans üstü uzmanlık veya doktora belgesine sahip olanlar için mesleklerine ait tazminat tavanının % 60'ından, diğerleri için mesleklerine ait tazminat tavanının % 50'sinden az olamaz. İlgili personelin tazminatı, her üç fiili hizmet yılına mesleklerine ait tazminat tavanının % 10'u eklenmek suretiyle tavana yükselir.

Bu kanun kapsamında çalışan personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında sağlık tesislerine çağrılanlara, nöbet tutanlara ve gereğinde fazla mesai yaptırılanlara, bu hizmetleri karşılığında ayrıca ödenecek tazminat veya primlerin esas şekil ve nisbetleri; 8 nci maddede belirtilen tazminatın miktar ve nisbetleri ile hangi yer ve hizmetlerde verileceği hususları ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının hazırlayacağı bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 10. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, ilgili personelin aylıklarından ayrı olarak vergilendirilir. Bu kanuna göre ödenen tazminatların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 4 nci dereceden aylık alanlar için 50 ek göstergeli, 3 nci dereceden aylık alanlar için 100 ek göstergeli, 2 nci dereceden aylık alanlar için 150 ek göstergeli ve 1 nci dereceden aylık alanlar için 200 ek göstergeli aşmayan miktarlarından TC Emekli Sandığına kesenek kesilir ve kesilen bu miktarlar emeklilik aylığı hesabına eklenir. Kapsam içindeki personelden tıp meslekleri mensupları için her derecenin ilgili göstergesi üç katına çıkarılmak suretiyle aynı işlem yapılır.

MADDE 11. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, 1327 sayılı Kanunun 49 ncu maddesiyle değiştirilen 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine tabi değildir.

MADDE 12. — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte, ilgili 641 sayılı Kanunla, 506 sayılı Kanunda 672 sayılı Kanunla yapılan değişikliğin ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 641 ve 672 sayılı kanunların öngördüğü tazminatların ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanun kapsamındaki personel 1 nci maddedeki kurumlarda göreve devam edebilmek için kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içinde bu Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen koşullara uymak zorundadırlar. Kanunun 7 nci maddesinde geçen koşullara uymayanlar, koşullara uygun duruma gelinceye kadar geçen süre içinde, nöbet tazminatları ile mesaiden sonra acil vakalar için sağlık tesislerine çağrılmalarından dolayı alacakları tazminat dışındaki haklardan yararlanamazlar.

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

5 . 5 . 1978

Esas No. : 1/135, 2/22, 2/429, 2/540, 2/483

Karar No. : 22

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «Sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair kanun tasarısı ile aynı içerikli Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak, Kastamonu Milletvekili Sabri Tıǧlı ve Tokat Milletvekili Faruk Demirtola ile 7 arkadaşının Sağlık personelinin tam gün çalışma esaslarına dair kanun teklifleri» Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı, Maliye Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü.

Tasarı sağlık alanında insan gücü sorununu çözme amacıyla hazırlanmıştır. Tasarının yasalaşması halinde, sosyalleştirme kapsamında hekimsiz 800 sağlık ocağına hekim bulunabileceği, eksik personel nedeni ile boş yataklarla çalışan hastanelerin işler hale getirilebileceği belirtilmiştir. Kurumlar arası farklı ödemenin kaldırılacağı ve eşit hizmete, eşit ücret getirileceği gerekçede belirtilmektedir. Ayrıca mahrumiyet ve hizmet niteliğine göre farklı ödemeler yetkisinin ilgili kuruluşlara verilmesi ile istihdam ve dengeli dağılım sorununun çözümleneceği açıklanmaktadır.

Tasarı sağlık personeline yeni çalışma koşulu getirmekte ve kamu hizmetinde çalışan sağlık personelinin, diğer çalışma alanları ile ilişkisini kesmekte, tüm çalışmalarının kamu kuruluşu için yapılmasını sağlamaktadır. Halen yürürlükte olan ve farklı çalışmalar ile değerlendirmeler sağlayan, ödemelerde eşel mobil ilkesinden yoksun tam süre çalışma yasaları, yeni tasarı ile birleştirici ve genellik sağlayıcı bir nitelik kazanmaktadır.

Bu gerekçelerin ışığı altında hazırlanan yasa tasarısı ve teklifler Komisyonumuzca da olumlu bulunmuş, görüşmelere tasarı metni esas alınarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 nci maddeleri ile, geçici maddesi aynen,

Tasarının 2 nci maddesi, halen çok sayıda eczacı bulunması ve yakın gelecekte istihdam sıkıntısının bu meslekte doğması olasılığının bulunmaması nedeniyle son fıkrasının,

«Aynı kurumların aynı hizmetlerde çalıştırılan eczacılara aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığının % 50 sini geçmemek üzere; aylık tazminat verilir.»

Şeklinde değiştirilmesiyle kabul edilmiştir.

Sağlık hizmetlerinin en kısa zamanda eksik personeli tamamlayarak canlandırılması, sosyalleştirme kapsamındaki illerde Hükümetçe hazırlanmakta olan yeni sağlık hizmetleri düzenine ilişkin yasaların gecikmeden görüşülebilmesi ve uygulanabilmesi için, tasarının Genel Kurulda öncelikle görüşülmesi kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna gönderilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulur. Saygılarımızla.

Başkan
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
Aydın
Muharrem Sökeli

Sözcü
İstanbul
Sevil Korum

Adana
M. Kemal Küçüktepepınar

Adıyaman
Abdurrahman Ünsal
İmzada bulunamadı.

Antalya
Kaya Çakmakçı

Artvin
Mehmet Balta

Balıkesir
Necati Cebe

Bolu
Söz hakkım mahfuz
Müfit Bayraktar

Bolu
Halûk Karabörklü

Çanakkale
Orhan Çaneri

Çorum
Söz hakkım mahfuz
Aslan Topçubaşı

Denizli
Emin Atıf Şohoğlu

İstanbul
Metin Tüzün

Kars
Doğan Araslı

Kastamonu
Sabri Tıǧlı

Kırklareli
Mehmet Dedeoğlu

Manisa
Sümer Oral

Nevşehir
Y. Kemal Yüksekli

Ordu
Bilal Taranoğlu

Samsun
İ. Etem Kılıçoğlu

Siirt
Nebil Oktay
İmzada bulunamadı.

Sivas
Ali Gürbüz

Sivas
Azimet Köylüoğlu
İmzada bulunamadı.

Tekirdağ
Nihan İlgün

Zonguldak
Avni Gürsoy
İmzada bulunamadı.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu

5 . 6 . 1978

Esas No. : 1/135, 2/22, 2/429, 2/483, 2/540

Karar No. : 8

Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun tasarısı, Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun teklifi, Kastamonu Milletvekili Sabri Tıgılı'nın, sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun teklifi, Tokat Milletvekili Faruk Demirtola ile 7 arkadaşının, sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun teklifi ile Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair olan kanun teklifi; Plan Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuza gönderilmiş bulunmakla, konuyla ilgili Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Maliye bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü.

Yasa önerilerinin gerekçelerine bakıldığında;

Sağlık hizmetlerinin tek sistemde ve tek elden yönetimine gerek duyan bir sağlık politikası içinde, sağlık personelinin de alışlagelen uygulamadan ayrı bir türde çalışmasına ve özellikle Anayasanın 49 ncu maddesi ile de Devletin taşıdığı sorumluluk, bu personelinin gücünden sağlıklı ve yüksek ölçüde yararlanma zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Bu gerçekler açısından ilk kez 1962 yılında ortaya atılan tam süre çalışma ilkesi 1965 yılında çeşitli kuruluşların personeli için kabul edilen ayrı kanunlarla uygulama alanına konmuş ve bu kanunların eşel mobil ilkelerinden yoksun oluşu nedeniyle giderek yapılan ödemeler değerini kaybetmiş ve ihtiyari olan uygulama az sayıda personel için yürürlük şansını koruyabilmıştır. Bu nedenle sosyal hizmetlerin yanısıra serbest çalışma hakkına sahip olan hekim, diş hekimi, ve eczacılar ile sağlık alanında uzmanlık yapmış bazı meslek elemanları için günümüzde yapılan ödemelerin bir değer taşımadığı açıkça belli olmaktadır.

1965 yılında yürürlüğe giren ilgili kanunların bir başka sakıncası da ayrı koşullar ve ayrı haklar getirmeleri olmuştur. Eşit hizmet, eşit yükümlülük ve eşit değerlendirme ilkesinden hareket edilerek, tam süre çalışma ilkesinin yeni bir düzene kavuşturulması ve tüm personel ile tüm hizmet yerlerini kapsamına alacak biçimde genişletilmesi gerekmektedir.

Yasa önerileri metinleri ayrıcalıkları ortadan kaldırıcı ve uygulamayı genelleştirici ilkeler gözüne alınarak hazırlanmış, tam süre kanununun, ülkemiz gerçekleri açısından en kısa zamanda uygulanmaya konması büyük önem taşımaktadır. Özellikle tam süre yasasının kanunlaştırılmaması sağlık örgütlerinin aldığı değişik uygulamalar nedeniyle parasal önlemler farklılığı büyük ölçüde artırmış ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının istihdam düzenini olağanüstü zorlamıştır. Yalnızca bu durum bile, eşit değerlendirme yöntemlerini ivedi olarak ele almayı gerektireceği; kamısına varılarak bu nedenlerle hazırlanmış bulunan tasarı ve teklifler, aynı içerikte olması nedeniyle birleştirilmiş ve tasarı metni daha geniş kapsamlı olması nedeniyle de görüşmelere anametin olarak alınmıştır.

1. Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

2. Eczacılık mesleğinin çalışma alanı yalnızca sağlık hizmetlerinin sınırları içinde olup eczacılar, sağlık hizmetinin oluşabilmesi için varlıkları zorunlu üç ana elemandan birini oluşturmaktadırlar. Hekim veya diş hekimi bulunmadığı takdirde yalnızca eczacı ile sağlık hizmetinin yürütülmesi olanağı bulunmadığı gibi, eczacı olmadığı takdirde hekim ve diş hekimiyle sağlık hizmetini yürütme olanağı bulunmamaktadır. Eczacılar sağlık hizmetlerinin ana elemanları durumundadırlar. Hizmetleri diğer anasaylık personeli eliyle verilemez ve sorumlulukları diğer anasaylık personeli tarafından yüklenilemez. Hekim, hastasına uyguladığı tedaviden doğrudan doğruya ne ölçüde sorumlu ise, eczacı da hastasına verdiği veya hazırladığı ilaçtan doğrudan doğruya o ölçüde sorumludur ve bu gerçek bilinmekteyken geçerli ve hakkı olmayan bazı nedenlerle eczacının ayrı ölçülerle parasal yönden değerlendirilmesinin belirli dayanağı yoktur.

Eczacıların sayılarının çok olması mesleki yetki ve sorumlulukları ile kamu kuruluşlarının gereğinden fazla sayıda eczacı istihdam etmelerini de sağlık hizmetleri içindeki yerinin ve önemini azaltmayacağı açıktır.

Komisyonumuz, yukarıda sayılan nedenlerle parasal yönden eczacıların da tabip ve diş tabipleriyle aynı düzeyde tutulmasını prensip olarak benimsemiş ve 2 nci maddeyi bu yönde yeniden düzenleyerek kabul etmiştir.

3. Tasarının 3, 4 ve 5 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

4. Tasarının 6 ncı maddesindeki «memurların» kelimesi metinden çıkarılmış, «çalışan» kelimesine «ların» eklenerek «çalışanların» şeklinde kabul edilmiştir.

5. Tasarının 7, 8 ve 9 ncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

6. Tasarının 10 ncu maddesine «Sosyal Güvenlik Bakanlığı» eklenmiş ve madde bu değişik şekliyle kabul edilmiştir.

7. Tasarının 11 nci ve 12 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

8. Tasarının 13 ncü maddesine açıklık verilmiş ve yeniden düzenlenmiş 14 ve 15 nci maddeler de kabul edilmiştir.

9. Tasarının geçici maddesi, metne bir geçici madde daha eklenmesi sebebiyle geçici 1 nci madde olarak ve metindeki «sağlık tesisleri» ibaresi çıkarılarak kabul edilmiştir.

10. Tasarıya geçici 2 nci madde olarak bir madde eklenmiş ve bu madde ile sağlık hizmetlerinde tam süre çalışmayı kabul edenlerin ellerinde bulundurdıkları tıbbi araç ve gereçlerin, kamuca uygun koşullarla değerlendirilmesi yürürlükteki uygulama nedeniyle hükmüne bağlanmıştır.

11. Yukarıda sayılan değişiklik ve eklerle, tasarı, Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, konunun önemi nedeniyle, tasarının Millet Meclisi Genel Kurulunda öncelikle görüşülmesini dilemeyi karar altına almıştır.

Genel Kurulun oluru alınmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Hatay Öner Miski	Başkanvekilli Muş M. Emin Seydağlı	Sözcü Mardin Metin Musaoğlu
Kâtip Van İhsan Bedirhanoglu	Adana 1 nci maddeye muhalefet şerhim vardır. Oğuz Yazıcıoğlu	Ankara Fikri Pehlivanlı İmzada bulunamadı.
Ankara Kenan Durukan	Eskişehir Yusuf Cemal Özkan	İçel Nazım Baş
İstanbul Cengiz Özyalçın	Kahramanmaraş Halit Evliya İmzada bulunamadı.	Kars Hidayet Çelebi İmzada bulunamadı.
Kocaeli Kenan Akman	Kütahya Muhalefet şerhim eklidir Ahmet Mahir Ablum	Tokat Sermet Durmuşoğlu
	Ankara Muhalefet şerhim eklidir Mustafa Başoğlu Son toplantıda bulunamamıştır.	

MUHALEFET ŞERHİ

Askeri Doktorların ve Üniversitede görevli doktorların Yasa kapsamı dışına çıkarılması ülke koşullarına ve işin gereğine uygun değildir.

1. Serbest çalışan Doktorlar genellikle hastanelerde ve üniversitelerde kazandıkları ün, beceri ve olanaklarla fazla hasta edinebilmektedir. Bu olanak diğer doktorların elinden alınırken, Üniversite veya askeri doktorların bu imtiyazının devamına sebebiyet verilmesi doğru değildir.

2. Büyük kentler dışında 7 600 yatak kapasiteli askeri hastanelerde bugün istenilen doktor sayısı, istenilenin % 30'una indirilmiştir. Bu yasa çıktığında % 30 oran daha da düşecek, askeri hastaneler boş kalacaktır. En önemlisi, askerler doktorsuz hale gelecektir.

3. Üniversite yasasının ve Askeri Personel yasasının aynı doğrultuda, kendi yasalarının değiştirilmesi yoluyla paralellik sağlanacağı savı geçerli sayılamaz. Bu yasaların ne değişeceği ve hangi koşullar taşıyacağı konusunda bugünden fikir yürütmek ise olanaksızdır.

4. Aynı mesleği yapanların arasında yaratılacak ayrıcalığı hiç bir düşünce haklı gösteremez.

Adana Milletvekili
Oğuz Yazıcıoğlu

MUHALEFET ŞERHİ

1 nci madde kapsamına üniversite ve askeri sağlık hizmetlerinde çalışan sağlık personelinin de alınması tasarının amacı bakımından zaruridir.

7 nci madde Sağlık Personeline mecburiyet getirmektedir. Böyle bir zorunluk halen birçok sağlık tesislerinde çalışan personelin bu tesisdeki işlerini bırakmalarına sebebiyet vereceğinden kanunun amacına ters düşmektedir.

Kütahya Milletvekili
Ahmet Mahir Ablum

KARŞI OY YAZISI

Sağlık personelinin tam gün çalışması amacına dayanan tasarı, Komisyondaki görüşmeler sırasında da belirttiğim gibi düşünüleni karşılayacak nitelikte düzenlenmemiştir.

Üniversitelerle, Askeri Hastanelerin kapsam dışı bırakılması, aynı hizmetin görülmesinde inkâr edilemeyecek katkısı olan onbinlerce sağlıkının bu tazminat hakkından yoksun edilmesi, aynı nitelikteki işleri görmelerine rağmen, işçi statüsünde olanlar bu hakkının tazminat vermemek suretiyle ortadan kaldırılmak istenmesi, üstelik işçi statüsüne geçirilmesi gerekenlerin zorla memurluklarının tescil edilmek istenmesi, amaç muayenehanelerin kapatılarak doktorların tam gün çalıştırılmasını sağlamak gibi gösterilmesi olsa da, halen büro, öğretim, eğitim ve benzeri işlerde emsali memurlar gibi tam çalışanlarla tasarının esas amacıyla hiçbir ilgisi olmayan bazı kişilere ek ücret ödemenin esas alınması, bununla beraber bu konuda da âdil davranılmaması, bu tasarı ile daha çok doktor bulmaktan çok muayenehanesi olmayan bazı doktorların memnun edilmek istenmesi, tasarının yasalaşmasıyla Sağlık hizmetlerinde çalışanların birbirine düşürüleceği, büyük dengesizliklerin doğacağı, tazminat alanlarla almayanlar arasında sürekli sürtüşme doğuracağı düşüncesiyle, muhalifim ve söz hakkımı saklı tutuyorum.

Ankara Milletvekili
Mustafa Başoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Bu Kanun, genel ve katma bütçeli kurumlarda, il özel idareleri ile belediyelerde ve bunların kurdukları döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, Kefalet sandıklarında, Beden Terbiyesi bölge müdürlüklerinde, Kamu iktisadi teşekkülleri ve teşebbüslerinde, Emekli Sandığında, Sosyal Sigortalar Kurumunda çalışan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına (hayvan sağlığı hariç) veya genel idare hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri, teknik hizmetler sınıfına girip de, bu kanunda belirtilen personele uygulanır.

Yukarıdaki fıkra hükmüne giren kurumlarda sözleşmeli, geçici ve işçi statüsünde çalışan personele bu kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan tabip, diştabipleri ve sağlık alanında uzmanlık belgesi olup bu uzmanlık hizmetlerini yürüten eczacı, veteriner, biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansiyeye ve kimyagerlere, aylıklarına ek olarak en yüksek devlet memuru aylığı tutarını geçmemek üzere; aynı kurumların aynı hizmetlerinde çalıştırılan eczacılara aylıklarına ek olarak en yüksek devlet memuru aylığının % 80 ini geçmemek üzere; aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan hemşire, ebe, laborant, (ağız protezleri, radyoloji, fizik tedavi, eczane, çevre sağlığı) teknisyenleri ile sağlık hizmetlerinde görev yapan kimya mühendisi, kimya lisansiyeye, kimyager, elektronik mühendisi, biyolog, fizikoterapist, tıbbi teknolog, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, diyetetist, sağlık mühendisi, sağlık fizikcisi, sağlık idarecisi, sağlık memuru ve benzerlerinden, mesleki yükseköğrenimini tamamlamış olanların aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği birinci derecenin son kademesi aylığının % 50 sini; lise dengi mesleki öğrenimini tamamlamış olanların aylıklarına ek olarak aynı kanunun belirttiği 3 ncü derecenin son kademesi aylığının % 50 sini geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 4. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetlerinde çalışan ortaokul dengi sağlık okulları mezunlarına; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun belirttiği 5 nci derecenin son kademesi aylığının % 50 sini geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 5. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetlerinde çalıştırılan en az ilkokulu birtirmiş ve ilgili meslek belgesini almış fizik tedavi, laboratuvar, eczane, ağız protezleri, organ protezleri, anestezi, radyoloji, teknisyen yardımcıları ile ebe ve hemşire yardımcılarına ve benzerlerine; aylıklarına ek olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 7 nci derecesi son kademe aylığının % 50 si tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 6. — Bu Kanunun kapsamında çalışan memurların haftalık çalışma süreleri 45 saattir. Çalışma günlerinin sürekli mesaieleri içinde öğle yemeği tatil hakları saklıdır. Günlük çalışma saatlerinin tespiti, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100 ncü maddesine göre yapılır.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

*Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair
Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan tabip, diş tabipleri ve sağlık alanında uzmanlık belgesi olup, bu uzmanlık hizmetlerini yürüten eczacı, veteriner, biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansı ve kimyagerlere, aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığı tutarını geçmemek üzere; aynı kurumların aynı hizmetlerinde çalıştırılan eczacılara aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığının % 50'sini geçmemek üzere; aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

*Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışma Esaslarına Dair
Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede belirtilen kurumların; sağlık hizmetleri, sağlıkla ilgili genel idare hizmetleri, sağlıkla ilgili eğitim ve öğretim hizmetleri sınıflarında çalıştırılan tabip, diş tabibi, eczacı ve sağlık alanında uzmanlık belgesi olup bu uzmanlık hizmetlerini yürüten veteriner, biyolog, kimya mühendisi, kimya lisansiyeli ve kimyagerlere, aylıklarına ek olarak en yüksek Devlet memuru aylığı tutarını geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu Kanunun kapsamında çalışanların haftalık çalışma süreleri 45 saattir. Çalışma günlerinin sürekli mesaieleri içinde öğle yemeği tatil hakları saklıdır. Günlük çalışma saatlerinin tespiti, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 100 ncü maddesine göre yapılır.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 7. — Bu Kanun kapsamında çalışan personel, hariçte serbest olarak sanat ve mesleklerini icra edemezler, resmi ve özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak mesleki görev alamazlar, çalıştıkları kurumun gelirlerinden veya hizmet verdikleri kişilerden bu kanunda yazılı olanlardan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun gerektirdiği ödemelerden başka mesleki ek gelir sağlayamazlar.

MADDE 8. — Hizmetin gereği ve mahrumiyet koşulları dikkate alınarak sağlık hizmetlerinde çalışan personele aylıklarından ve meslek tazminatlarından ayrı olarak, hak kazanabilecekleri meslek tazminatı tavanının üç katını geçmemek üzere mahrumiyet yeri ve hizmet niteliği tazminatı ödenebilir. Bu tazminatı alanlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 195 nci maddesinden yararlanamazlar.

MADDE 9. — Bu Kanunun 2, 3, 4 ve 5 nci maddelerinde belirtilen tazminatlar; lisans üstü uzmanlık veya doktora belgesine sahip olanlar için mesleklerine ait tazminat tavanının % 50 sinden, diğerleri için mesleklerine ait tazminat tavanının % 40 ından başlar. İlgili personelin tazminatı geçmiş ve gelecekteki her üç fiili hizmet yılına mesleklerine ait tazminat tavanının % 10'u eklenmek suretiyle tavana yükselir.

MADDE 10. — Bu Kanun kapsamında çalışan personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında sağlık tesislerine çağrılanlara, nöbet tutanlara bu hizmetleri karşılığında ayrıca ödenecek tazminatların esas şekil ve nispetleri; tazminata müstehak hizmetleri görenlerin belirlenmesi; 8 nci maddede belirtilen tazminatın miktar ve nispetleri ile hangi yer ve hizmetlerde verileceği hususları; ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım ile Maliye bakanlıklarının hazırlayacağı bir yönetmelikte belirtilir.

MADDE 11. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1 nci derece 4 ncü kademesinden aylık alan hekim, diş hekimi, eczacı ve tababet uzmanlık tüzüğüne göre uzman olanları için kanunun 43 ncü maddesinde belirtilen en yüksek ek göstergesi aşmayan miktarlarından emeklilik keseneği kesilir. Ek göstergeli kadrolarda mükerrer kesinti yapılmaz.

MADDE 12. — Bu Kanuna göre ödenen tazminatlar, 1897 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Kanunun 146 ncü maddesine tabi değildir.

MADDE 13. — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte, 641 sayılı Kanunla, 506 sayılı Kanunun 672 sayılı Kanunla değiştirilen 118 ncü maddesinin 2 nci ve 3 ncü fıkraları ile 224 sayılı Kanunun mali hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun kapsamındaki personel 1 nci maddedeki kurumlarda göreve devam edebilmek için kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içinde bu kanunun 7 nci maddesinde belirtilen koşullara uymak zorundadırlar. Kanunun 7 nci maddesinde geçen koşullara uymayanlar, koşullara uygun duruma gelinceye kadar geçen en fazla bir yıllık süre içinde, nöbet tazminatları ile mesaiden sonra acil vakalar için sağlık tesislerine çağrılmalarından dolayı alacakları tazminat dışındaki haklardan yararlanamazlar.

(Bütçe Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Bu Kanun kapsamında çalışan personelden acil vakalar için mesai saatleri dışında sağlık tesislerine çağrılanlara, nöbet tutanlara bu hizmetleri karşılığında ayrıca ödenecek tazminatların esas şekil ve nispetleri; tazminata müstehak hizmetleri görenlerin belirlenmesi; 8 nci maddede belirtilen tazminatın miktar ve nispetleri ile hangi yer ve hizmetlerde verileceği hususları; ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle Sağlık ve Sosyal Yardım, Sosyal Güvenlik ve Maliye Bakanlıklarının hazırlayacağı bir yönetmelikte belirtir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 641 sayılı Kanunla, 506 sayılı Kanunun 672 sayılı Kanunla değiştirilen 118 nci maddesinin 2 nci ve 3 nci fıkraları ile 224 sayılı Kanunun personelle ilgili mali hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanun kapsamındaki personel 1 nci maddedeki kurumlarda göreve devam edebilmek için kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içinde bu Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen koşullara uymak zorundadırlar. Kanunun 7 nci maddesinde geçen koşullara uymayanlar, koşullara uygun duruma gelinceye kadar geçen en fazla bir yıllık süre içinde, nöbet tazminatları ile mesaiden sonra acil vakalar için çağrılmalarından dolayı alacakları tazminat dışındaki haklardan yararlanamazlar.

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25 . 4 . 1978

Başbakan <i>B. Ecevit</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>O. Eyüboğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Dr. F. Sükan</i>	Devlet Bakanı <i>H. Çetin</i>	Devlet Bakanı V. <i>T. Mataracı</i>
Devlet Bakanı <i>Dr. L. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>	Devlet Bakanı <i>A. R. Septioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>M. Kılıç</i>	Devlet Bakanı <i>A. Şener</i>	Adalet Bakanı <i>M. Can</i>
Milli Savunma Bakanı <i>H. E. Işık</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. Özyıldırım</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>H. Çetin</i>
Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>	Milli Eğitim Bakanı <i>N. Uğur</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Elçi</i>
Ticaret Bakanı <i>T. Köprülüler</i>	Sağ. ve Soş. Yar. Bakanı <i>Dr. M. Tan</i>	Güm. ve Tekeç Bakanı <i>T. Mataracı</i>
Ulaştırma Bakanı <i>G. Öngüt</i>	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Çalışma Bakanı <i>A. B. Ersoy</i>
Sanayi ve Tek. Bakanı <i>O. Alp</i>	İşletmeler Bakanı <i>Prof. Dr. K. Bulutoğlu</i>	En. ve Tabii Kay. Bakanı <i>Doç. Dr. D. Baykal</i>
Turizm ve Tan. Bakanı <i>A. Coşkun</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>A. Karaaslan</i>	Köy İşleri ve Koop. Bakanı <i>A. Topuz</i>
Orman Bakanı <i>V. İlhan</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>Y. Çakmur</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı V. <i>M. Tan</i>
Kültür Bakanı <i>Doç. Dr. A. T. Kışlalı</i>	Yerel Yönetim Bakanı <i>M. Özdemir</i>	

(Bütçe Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14. — Tasarının 14 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sahip oldukları tıbbi araç ve gereçleri 3 ay içinde noter huzurunda belgeleyenlerden, bu yasa göre çalışmayı en geç bir yıl içinde kabul edenlerin belgededikleri tıbbi araç ve gereçleri bu kanunun birinci maddesinde belirtilen kurumların ihtiyacı halinde bu kurumların saptayacağı koşullarla 2490 sayılı Kanuna tabi olmaksızın satın alınabilir.

MADDE 14. — Tasarının 14 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

